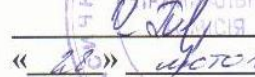
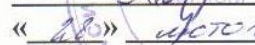


КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Ректор Класичного приватного університету,
голова приймальної комісії**

 **ОГАРЕНКО В.М.**
« 18 »  2014 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування

8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за

видами економічної діяльності), вид економічної діяльності –

Торгівля

(шифр)

(назва спеціальності)

освітньо-кваліфікаційний рівень – “ магістр ”

Запоріжжя, 2014

Розглянуто кафедрою
менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності
протокол № 8 від «13» лютого 2014 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради
Інституту управління
протокол № 6 від «20» лютого 2014 р.

Укладачі: **М.М. Іванов**, д.е.н., проф.
А.В. Мерзляк, д.н.держ.упр, проф.
Н.М. Притула, к.с.-г.н., доц.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового випробування для вступу на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра є визначення теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників згідно з вимогами до попередньо отриманого освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

Фахове випробування проводиться у формі усного екзамену з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра. Відповідь вступники фіксують письмово на аркуші усної відповіді на вступному випробуванні зі штампом Приймальної комісії. Фахове випробування проводиться за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних питання. Тривалість фахового випробування 1 година.

Вимоги до підготовки вступника:

знати:

- основні економічні поняття і категорії;
- теоретичні основи правових і економічних відносин;
- соціально-економічні закономірності та принципи господарювання ;
- принципи та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;

уміти:

- аналізувати виробничу ситуацію підприємства;
- прогнозувати розвиток економічної ситуації в цілому;
- ставити мету і планувати бажані результати;
- аналізувати їхнє досягнення, мотивувати співробітників;
- враховувати поетапні результати за допомогою контролю.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (процесом).

Природа операційної функції. Галузеві особливості операційної функції.

Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Поняття «операції» та «виробництво», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики.

Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.

Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Принципи, функції та методи операційного менеджменту.

Операційний менеджер та процес управління.

Тема 2. Операційна стратегія.

Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті.

Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Операційні пріоритети. Пріоритети, які визначаються місцем на ринку. Зсув конкурентних пріоритетів. Наукова організація керування. Дослідження операцій. Становлення операційного менеджменту як наукової дисципліни. Модель виробничої стратегії. Продуктивність і якість послуг. Загальне керування якістю і сертифікація якості. Відновлення бізнес-процесу. Електронні підприємства. Керування ланцюгом постачання.

Формування стратегії виробництва товару.

Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів.

Особливості стратегій сервісних процесів.

Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Виражена компетентність та конкурентні переваги.

Застосування «дерева рішень» у проектуванні товару або процесу.

Тема 3. Операційна система організації.

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи.

Складові частини операційної системи: перероблююча підсистема, підсистема забезпечення та підсистема планування і контролю.

Класифікаційні підходи до операційних систем. Виштовхуючі та витягуючі операційні системи. Системи MRP-1, MRP-2 і Канбан. Одиничні (проектні) системи. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом.

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.

Поняття операційної діяльності підприємства.

Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Поняття недостатнього, надлишкового та ресурсу обмеженої потужності. Товари (послуги) як результат операційної діяльності підприємства.

Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки.

Організація операційного процесу у просторі й часі.

Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи.

Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Зміни операцій. Сучасний рівень розвитку операційних систем: системи автоматизованого проектування, автоматизовані системи

управління виробництвом, системи автоматизованого складування та подачі товарів, гнучкі виробничі системи, інтегровані автоматизовані системи управління виробництвом.

Відмінності в проектуванні продукту та послуги. Реалізація функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу.

Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей. Розміщення обладнання для поточного виробництва. Проектування поопераційної (функціональної) схеми розміщення обладнання. Гнучкі схеми. Методологія схеми розміщення потужностей. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства. Планіровка офісу.

Проектування виробничого і обслуговуючого потоків: методи, засоби, інструментарій.

Проектування робіт і нормування праці.

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій, агрегативне планування.

Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Організація диспетчеризації виробництва. Регулювання незавершеного виробництва. Види систем оперативного управління виробництвом.

Контроль за виконанням робіт. Контроль операційного процесу. Контроль якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контроль запасів.

Роль та завдання управління матеріальними ресурсами та запасами. Управлінські рішення в сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Методи диспетчеризації запасів. Система управління «точно у термін».

Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Класифікація робочих місць. Принципи організації праці. Розподіл та кооперація праці. Мотивація

роботи. Робочі завдання. Основи нормування праці. Методи нормування праці. Хронометраж (система нормативів часу). Методи нормування часу.

Тема 7. Управління проектами

Сутність проектного підходу до управління організацією. Життєвий цикл проекту. Менеджмент проекту.

Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. Розклад проектів. Контролінг проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM). Програмне забезпечення управління проектами (програмний продукт MS Project).

Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності

Загальний менеджмент якості (TQM). Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінки. Нормативи якості товарів та послуг.

Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз програм забезпечення якості У.Е.Демінга, Д.Джурана, П.Кросбі, К.Ішикава, Ш.Шинго. Методи Дж.Тагуші. Підхід з точки зору загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Групи управління якістю і система боротьби за якість товарів.

Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності організації. Шляхи підвищення продуктивності праці в організації.

Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки.

ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Тема 1. Планування та контроль на торговельному підприємстві.

Планування та контроль як фази процесу управління. Планово-контрольні розрахунки як вираження кількісного планування та контролю. Планово-контрольні розрахунки при різних гіпотезах стану зовнішнього та внутрішнього середовища. Планово-контрольні розрахунки при різних способах завдання цілей. Цілі підприємства та їх характеристика. Постановка мети при визначеності та невизначеності.

Тема 2. Система планування і контролю. Система планів.

Поняття системи планування та контролю. Характерні ознаки системи планування та контролю. Ефективність планування. Цілі, потенціал, процеси як предмет планування. Характеристика окремих підсистем планування.

Генеральне цільове планування, стратегічне планування, оперативне планування, загальнофірмове планування результатів та фінансове планування.

Тема 3. Аналітичні показники засновані на моделі безбитковості.

Коефіцієнт виручки, точка безбитковості, зона фінансової стійкості, коефіцієнт прибутку. Сутність показників, їх економічний зміст, використання в системі планування.

Тема 4. Планування товарообороту торговельного підприємства.

Обґрунтування обсягу товарообороту підприємства та плановий період. Класифікація планів розвитку товарообороту підприємства. Характеристика методів товарообороту підприємства. Узгодження варіантів розрахунку планового товарообороту підприємства.

Асортиментна політика торговельного підприємства та методичні основи її розробки. Взаємозв'язок асортиментної політики з іншими політичними та фінансовими стратегіями підприємства. Поточне планування асортиментної структури товарообороту.

Тема 5. Нормування та планування товарних запасів.

Мета, принципи нормування товарних запасів. Методи нормування товарних запасів. Особливості нормування товарних запасів в оптовій торгівлі. Нормування методом техніко-економічних розрахунків. Економіко-статистичні методи нормування. Експертні методи.

Планування обсягу товарних запасів. Визначення оптимального рівня товарних запасів та точок замовлення.

Розробка політики реалізації понаднормативних товарних запасів.

Тема 6. Планування обсягу та структура надходження (закупівлі) товарів.

План обсягу та асортиментної структури надходження товарів.

Визначення методу закупівлі товарів. Характеристика можливих методів закупки товарів. Визначення оптової ціни закупівлі товарів, оцінка можливої роздрібної ціни реалізації товарів.

Прогнозування поточних витрат, пов'язаних з реалізацією товарів.

Визначення розміру обов'язкових платежів (податків, зборів), що підлягають сплати.

Тема 7. Планування витрат обігу в цілому по підприємству та по окремим статтям витрат.

Методи обґрунтування плану витрат обігу в цілому по підприємству та по окремим статтям витрат.

Планування витрат на переведення, на оплату праці, на оренду та утримання основних фондів, амортизаційні відрахування на повне відновлення основних фондів і нематеріальних активів; витрат на поточний ремонт основних фондів; зносу та утримання малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Планування витрат на паливо, газ і електроенергію для вироблених потреб, витрат на збереження, підсортування, обробку, пакування і перепродажну підготовку товарів; витрат на тару, на рекламу, на страхування майна, на соціальні заходи та інших.

Обґрунтування планового розміру та рівня витрат обігу торговельного підприємства.

Тема 8. Планування заходів торговельного підприємства.

Методи обґрунтування плану-прогнозу.

Планування доходу від реалізації товарів (валового доходу), доходу від реалізації виробленої послуги, від продажу матеріальних цінностей та майна; доходів від посередницької діяльності і т.п.

Методика обґрунтування (прогнозу) прибутку на минулий період.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати проведення фахового випробування у формі усного екзамену оцінюється за п'ятибальною шкалою. Оцінюється якість і повнота відповідей, а також наявність у вступника певних комунікативних, управлінських та особистісних якостей (серед основних рис слід відзначити комунікативні уміння, толерантність, впливовість, ініціативність, організованість, відповідальність).

Оцінювання знань вступників під час фахового випробування відбувається на підставі наступних критеріїв:

- правильність відповідей (правильне, чітке, достатньо глибоке викладення теоретичних понять);
- ступінь усвідомлення програмного матеріалу і самостійність міркувань;
- новизна навчальної інформації, рівень використання наукових (теоретичних знань);
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті;
- форма відповіді, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчальної літератури.

Критерії оцінювання знань

<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
5 (відмінно)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки.
4 (добре)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу, відповідь в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, дає підстави вважати, що вступник виявляє знання і розуміння основних положень зі спеціальності, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
3 (задовільно)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння, надається визначення основних понять з окремими помилками.
2 (незадовільно)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Мескон М.Х. Основы менеджмента, МІДКЛЮ, 2001.
2. Мазараки А.А. Економіка торговельного підприємства. – К.: Хрещатик, 2000.
3. Балабанов И.Т. Анализ и планирование финансово-хозяйственного субъекта. – М.: Финансы и статистика, 2005.
4. Бланк І.О. Управління торговельними підприємствами. – М.: Тандем, 2004.
5. Бланк И.А. Торговый менеджмент. – К.: УФИМБ, 2006.
6. Валева Р.П. Экономика торгового предприятия: Учебное пособие. – М.: Высшая школа, 1996.
7. Котлер Ф. Основы маркетинга. – М.: Прогресс, 1990.
8. Бопулов В.Н. Ценообразование в условиях рынка. К.: МАУП, 1996.
9. Тянь Р.Б. Планирование деятельности предприятий. – К.: МАУП, 1997.
10. Планирование и управление. Учебник под ред. А.Ф. Дергасова. – М.: Высшая школа, 1989.
11. Вачугов Д.Д., Кислякова Н.А. Практикум по менеджменту: деловые игры: Учебн. пособие. – М.: Высш. шк., 1998. – 176 с.
12. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика. – СПб.: Питер, 2000. – 320 с.
13. Курочкин А.С. Операционный менеджмент: Учебн. пособие. – К.: МАУП, 2000. – 144 с.
14. Омеляненко Т. В., Задорожна Н. В. Операційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 236 с.
15. Пелих С.А., Гоев А.И. Операционный менеджмент: Учебн. пособие. – Мн.:БГЭУ, 2000. – 182 с.
16. Чейз. Ричард, Б. Эквилайн, Николас, Дж., Якобс, Роберт, Ф. Производственный и операционный менеджмент, 8-е изд.,: Пер. с англ. : М.: Издательский дом “Вильямс”, 2001. – 704 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

11. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контролинга: пер. с нем. / под ред. Л.Г. Головача и др. – М.: Финансы, 1997.
12. Лігоненко Л.О., Чумак У.М. Управління товарним забезпеченням обороту. Навчальний посібник. – К.: КДТЕУ, 1998.
13. Радионов И.А. Планирование прибыли на торговом предприятии. – М., 1996.
14. Завадський Й.С. Менеджмент. Том 1. – К.: УФІМБ, 1997. – 543с.
15. Бабанский А.В. Система непрерывного улучшения продуктов и процессов. – М.: Экоперспектива, 1999. – 237 с.
16. Басовский А.Е., Протасьев В.В. Управление качеством: Учебник. – М.: Инфра-М, 2000. – 212 с.
17. Веснин В.Р. Основы менеджмента: Учебник. – М.: Триада ЛТД, 1996. – 384 с.
18. Воробьев Л.А. Основы управления производством. – Минск: НПЖ «Финансы, учет, аудит», 1998. – 195 с.